

MEGBÉLYEGZETT TUDÁS

Eltitkolt múlt(ak), tiltott eredet(ek)

1. Bevezető

Apokaliptika-kutató vagyok. Az apokaliptikus, világvége-hiedelmek online kutatása közben terelődött a figyelmem – a kelet-közép-európai környezetben alig fellelhető fundamentalista apokaliptikus mozgalmak híján – olyan alternatív világnézeti közösségekre, amelyek hagyományos értelemben nem tekinthetők egyértelműen vallásosnak, ám az általuk vallott, megosztott összeesküvés-történetek tagadhatatlan vallásos elemeket hordoznak. Ebből az érdeklődésből született tanulmányok (Hubbes 2010a–b, 2011) már az apokaliptikus retorika és az összeesküvés-elméletek észlelhető összefüggéseit vizsgálták. Későbbi kutatásokban (2011–2015) a hasonló érdeklődésű és alternatív történelemszemléletű magyar és román közösségekre, valamint őstörténeti narratíváik vallásos jellegére összpontosítottam, megfigyelve, hogy nemzeti-radikális vagy etno-pogány¹ kontextusban a történelmi, politikai, gazdasági háttérhatalmi összeesküvések feltételezése és meggyőződéses hirdetése jellegzetes állandó.

E területen végzett kutatásaim során gyakran találkoztam a világhálón olyan szövegekkel, amelyek a magyarság (vagy románság, vagy más nép) mitikus eredetét ecsetelik valószínű és valószínűtlen színekkel. Az ilyen szövegek élén álló, az online világban megszokott figyelemkeltő, feltűnés-kereső „Titkos...”, „Titokzatos...”, „Hihetetlen...” címek beleillenek ugyan részben az álhír-ipar nyelvi-retorikai jellemzőibe (ld. Veszelszki 2017), de a szövegek – és esetenként az alattuk sorakozó hozzászólások – sértett, vádaskodó hangneme messze túlmutat a bulvármédia jelenségén. Nem (vagy nem csupán) szenzációhajhászásról van szó tehát, hanem inkább alternativitásról, szembefordulásról, szubverzivitásról: az elfogadott társadalmi szövegek éles elutasításáról. Az olyan magyarságtörténelem tartalmú cikkek,² amelyek címei a „tiltott”, „titkolt”, „agyonhallgatott világszenzáció”, „elhallgatott történelem”, „az MTA hallgat”, „az akadémia hazudik”, „elhazudott múlt”, „gonoszul félremagyarázott tények” stb. szövszerkezetekre, állításokra épülnek, többek egyszerű kattintás-csalogatóknál (*clickbait*).

¹ 'etno-pogány' – az utóbbi kutatásaink során (Bakó–Hubbes 2011, Hubbes 2012, 2015, Hubbes–Povedák 2015) kidolgozott és használt szakkifejezés, amely bizonyos új szellemi mozgalmak pontosabb megnevezésére szolgál. Olyan jellegzetes brikolázs-vallásokról van szó, amelyek nemzetközppontú eszmékből és valamely ősi pogány (kereszténység-előtti) hiedelemvilág elemeiből épülnek fel, ötvözve a nosztalgikus revizionizmust, nacionalista ideológiát, morális felháborodást, összeesküvés-félelmeket a különböző vallásos hiedelmekkel, ezoterikus New–Age eszmeiséggel, mitopoétikus történetekkel és nép(rajz)i-történelmi hagyományokkal.

² Lásd a tanulmány végén az online forrásszövegek listáját.

Hasonló jellegű cikkekkel, videókkal naponta lehet találkozni a közösségi média hírfolyamában, de kiemelt figyelmet érdemelnek azok, amelyek mind döbbenetesebb elméletekkel hozakodnak elő arra nézve, hogy a „hivatalos tudomány”, az „Akadémia”, nevezetesen, elsősorban a történelemtudomány és a nyelvtörténet nemcsak elhallgatja, elhazudja a dicső nemzeti múltat, de mindezt tudatosan, rossz szándékkal és/vagy külső parancsra teszi. Ez a diskurzus önmagában nem különös – bár az elterjedtsége vitathatatlanul feltűnő – inkább az vált számomra érdekessé, ahogyan a szövegek szerzői több esetben hihetetlen és első látásra is hiteltelenné tűnő (legalábbis nekem elfogadhatatlan) bizonyítékokat támasztanak érveléseik megerősítésére.

A mítoszok világa, a kortárs élő, működő mítoszok iránti érdeklődésemről indítva arra vállalkoztam jelen tanulmánnyal, hogy néhány olyan szöveget vizsgáljak meg, amelyek konkrét összeesküvés-bizonyítékokat teremtve járulnak hozzá az alternatív magyarságtudományok mitológiájának építéséhez. Ehhez a vizsgálódáshoz olyan világhálós szövegeket választottam, amelyek igazságtartalma, hitelessége tekintetében minél több és lehetőleg minden oldalról való forrásból alaposabban tudtam tájékozódni az internet közegében maradvá.³ Feldolgozásukban alkalmazkodtam a világháló természetéhez: mivel nem mindig sikerült a legelső közlő forrást megtalálni, ezért a legkorábbiként azonosítható web-forrásból idéztem a szövegeket, forráshú helyesírás és nyelvhelyesség szerint.

Nem állíthatom, hogy bármily körülménytől tájékozódásom alapján eldönthetem bármelyik vizsgált történet igaz vagy hamis, egyértelműen hiteles vagy megtévesztő voltát a rendelkezésre álló források alapján, de nem is ez volt a célom. Elképzelésem az volt, hogy a kiválasztott szövegeket egyrészt önmagukban, összeesküvés-történetekként vizsgáljam, azaz olyan történetekként, amelyek explicit vagy implicit módon arra a feltételezésre épülnek, hogy valaki, vagy valakik rossz-hiszeműen, ártó szándékkal elrejtik a nép, a magyarság igazi történetét; másrészt modern mítoszokként éppen mitikus aspektusaikban közelítem meg, a Kapitány Ágnes és Kapitány Gábor által javasolt (2015) mítoszelemzés szellemében, kiemelve egyes fontosabb jellegzetességeiket. A kiválasztott narratívumokat a mítoszelemzés mellett az értelmező tartalomelemzés eszközeivel vizsgálom, esetenként retorikai és nyelvi elemek azonosításával és online forráselemzéssel kiegészítve.

Vizsgálatomhoz az alternatív magyarságtudomány mitológiájának legfőbb területén: a kezdetek vonatkozásában, néhány⁴ (részben egymást átfedő) kulcsfontosságú témában választottam ki reprezentatív összeesküvés-történeteket, többek között a származás, a genetika, a nyelvtörténet, az őstörténelem kérdésköréből. Ezek mindegyike a fennálló, elfogadott hivatalos/tudományos álláspont(ok)

3 Ez a módszer implicit módon a „csak a világháló közegében” való tájékozódás korlátaira is rávilágít, amelyek kellő előképzettség és szűrési ítélőerő hiányában igencsak beszűkítik a megismerés lehetőségeit, és az információk értékének az összemosódása az online közegben gyakorlatilag hitkérdéssé redukálja a megismerést.

4 A több tucat átolvasott, értelmezett online forrásanyag (lásd W13-W25) közül eredetileg kilenc cikk elemzését kezdtem el, múltbéli és jövőbéli vonatkozású szövegeket, azonban a jelen kötet terjedelmi korlátainak figyelembe vételével három cikket emeltem ki részletes elemzésre. Hivatkozásokban viszont meghagytam a többi szövegre való utalásokat is, ahol az relevánsnak bizonyult.

ellen irányul. Közös vezérfonaluk leegyszerűsítve az, hogy a tudomány hazudik. Saját igazolásukat pedig éppen elutasítottságukban lelik meg. Ilyen értelemben, e tanulmány arra a kötet bevezetőjében megfogalmazott feltevésre épül, hogy a *konteó*, azaz összeesküvés-elmélet – neve ellenére – nem elmélet, hanem világlátás: összeesküvés-világnézet: egy egész, összefüggő szerves élő mitológia.

2. Stigmatizáltság mint tudásmitológia

Azok az összeesküvés-elbeszélések, amelyek valamely szándékos elrejtettség és a tiltottság érvére építenek, megfelelnek Michael Barkun (2003) megfogalmazásának, aki szerint az összeesküvés-elméletek stigmatizált, azaz megbélyezett tudásként léteznek: olyan tudásformákként, amelyek érvényességét és hitelességét éppen megbélyegzettségük igazolja. A megbélyegzettség – akár explicit módon, akár kimondatlanul, csupán benne értett módon – lényegi sajátosságát jelenti ezeknek a narratíváknak.

Barkun *Összeesküvés-kultúra* című (2003) meghatározó munkájában, azt vizsgálva, hogy milyen összefüggések álnak fenn az ezredfordulós amerikai kultúrában a (millenarista) vallásos fehér radikális jobboldali gondolkodás, az összeesküvés-elméletek és az UFO-hit elbeszélései között, mindezeket a mentalitás-mintákat Colin Campbell⁵ által kultuszmiliónek (*cultic milieu*) nevezett jelenségkörbe utalja. A *kultuszmilió* egy olyan szellemi-hangulati közeg, amelyre az „uralkodó kulturális ortodoxiákkal” azaz a „hivatalos”, az aktuálisan elfogadott kulturális diskurzusokkal való éles szembehelyezkedés a jellemző, arra a lényegi előfeltevésre alapozva, hogy „bármely széleskörűen elfogadott meggyőződésnek szükségszerűen hamisnak kell lennie.” (Campbell 1972, id. Barkun 2003: 25-26.) Barkun úgy tekinti, hogy ez a jellegzetesség az összeesküvés-mentalitásra (*conspiracism*) is azonosképpen jellemző: minden tekintélyelvű (autoritatív) kijelentéssel szembeni óvatosság, és ebből a bizalmatlanságból kifolyólag értelemszerűen a – történelmi, vallási, tudományos vagy politikai – revizionizmus minden formája iránti nyitottság. (uo.)

Kapitány Ágnes és Kapitány Gábor tanulmánya e kötetben úgy írja le ezt a kételkedési jellegzetességet, hogy a látható, de átláthatatlan hatalommal⁶ szembeni bizalom széles körben elvész, és „minden »gyanússá« válhat, aminek köze van a hatalomhoz” (2018: 34), különösen a tudományosság („Akadémia”) és a média ellen állandósul az a vád, hogy „el akarják rejteni az igazságot”.

Mivel e gondolkodásmód szerint a hatalomnak–tudománynak–egyháznak–médiának az a szándéka, hogy *elrejtse* az igazságot: a „kódoltak kódolnak”⁷ (W1),

5 Colin Campbell (1972) *The Cult, the Cultic Milieu and Secularization*, *Sociological Yearbook of Religion in Britain* 5. London, SCM Press, 119–136.

6 Vagy hozzátéhetjük: a Victor Turner-i (1997) értelemben vett fennálló struktúrával

7 Beszédes példa erre a kikezdhethetlen öngazolásra egy beszámoló a *Hunhir.hu* portálon egy, a Közép-Európai Egyetemen megrendezett összeesküvés-elméleti konferenciáról: „Minél nagyobb a megvilágosodás, annál jobban próbálják a rejtélyes misztikák szintjére száműzni.” A kódoltak kódolnak: Az összeesküvés-elmélet magyarok. (W1) (<http://hunhir.info/?pid=hirek&id=36009>)

és ennek érdekében megsemmisítsen vagy nevetségessé tegyen, azaz megbélyegezzen minden ellenkező tudást, ezért az ilyen összeesküvés-elbeszélések kiindulópontja szerint a „hivatalos” elutasítottság éppen az ő igazukat bizonyítja. Barkun megfogalmazásában: a „megbélyegzettséget önmagában az igazság bizonyítékának tekintik – hiszen miért másért is bélyegeznének meg egy meggyőződést, hacsak azért nem, hogy az igazságot elleplezzék?” (2003: 28)

Ugyanakkor, nem csupán bizonyítási, öngazolási kényszer az „ortodoxiak” hamis voltának bizonyítása, hanem küldetés: a valóság megmutatása, felmutatása a tájékozatlanoknak, a tudatlanoknak „az agyimosott tömegnek” – ilyen értelemben majdnem vallásos térítő jellege van. Az összeesküvés-elbeszélések felvilágosító, revelatorikus missziójának vallásos jellegét erősíti az a megkérdőjelezhetetlen, autoritativ hangnem és kinyilatkoztató retorika, ami az apokaliptikus diskurzusok sajátja (ld. Hubbes 2010a, továbbá Hubbes 2018). Az összeesküvés-elbeszélések legfőbb célja a hatalom, a tudomány által elrejtett, meghamisított igazság felfedése, és az álnok hamisítás, a hamisítók leleplezése, ahogyan az Apokalipszis⁸ is a rejtett végső dolgok, az – Isteni – igazság feltárása.

A hasonlóság nem véletlen. Michael Barkun (2003) már idézett művében következetes érveléssel ki is mutatja a két gondolkodási modell rokonságát, a megbélyegzett tudásként tételeződő modern (amerikai) összeesküvés-elméleteket a millenarizmussal köti össze, összességében az *újvallásos szinkretizmus* körébe utalva őket. A millenarizmus⁹ olyan apokaliptikus szellemiség vagy mozgalom, amelynek célkitűzése az eszményi (paradicsomi, édeni, aranykori, utópisztikus) közösség – a Turner (1997) szellemében vett liminális *communitas* – evilági vagy eljövendő megvalósítása. Ebben az értelemben Barkun három típusú millenarizmust különböztet meg: a keresztény egyházak, a zsidóság, az iszlám történetében gyakran előforduló *vallásos millenarizmust*; a nemzeti, társadalmi, faji vagy osztály-ideológiákat teremtő, azokat átható modern *szekuláris millenarizmust* és az *improvizatív millenarizmust*.

Ebből a jelen vizsgálat számára az improvizatív millenarizmus a releváns, mely, mint Barkun leírja: „a korábbi formáktól eltérően, amelyek egyes vallásos vagy szekuláris hagyományokból merítették témáikat, az improvizatív millenarizmus erősen eklektikus.¹⁰ Az egymással össze nem függő forrásokból vett szeszélyes kölcsönzései lehetővé teszik híveinek, hogy új hiedelem-rendszereket építsenek ki” (2003: xi.) Azért fontos ez a rögtönzött-barkácsolt, brikolázs jelleg, mert a vallásos és szekuláris millenarizmusok többnyire kanonikus, ortodox, legfőljebb marginális forrásaival és diskurzusaival szemben az improvizatív millenarizmus rugalmasan, gyorsan, mindig az aktuális kontextushoz alkalmazkodva,

8 'apokalypsis' (gör.) – felfedés, „a lepel lerántása”, kinyilatkoztatás

9 'millenarizmus', 'millennializmus' – a latin 'mille' vagy görög 'kilia' = 'ezer' szóból származó teológiai kifejezés, amely a „szentek ezeréves uralmának” a Jelenések Könyvében (20,1-6) leírt földi-mennyei királyságára utal.

10 Vö. Dino Enrico Cardone (2007) „rekombináns apokalipszis” kifejezésével, amely a világhálón zajló – és annak jellemzői által meghatározott – apokaliptikus diskurzusok sajátos tartalmi-formai megnyilvánulási módja: különös jellemzők az aktualizálás, a brikolázs, az improvizáció és a szubverzivitás.

egyképpen válogatja össze forrásait és szövi össze diskurzusait konszolidált tudáselemekből, ellenőrizetlen és ellenőrizhetetlen hírekből, információkból, részben vagy teljességükben kitalált történetekből. Mint ilyen, mebélyezett tudásformát képvisel, amely ellenőrizhetlensége folytán az éppen aktuális uralkodó meggyőződések számára megbízhatatlan és elfogadhatatlan, éppen ezért többnyire hangsúlyosan elutasított tudás.

James Webbnak az okkult tudományokra, nyugati ezoterikus hagyományra vonatkozó „elutasított tudás” (*rejected knowledge*) fogalmából¹¹ kiindulva, azt kiterjesztve, Barkun a mebélyezett tudásnak, mint alternatív tudásformáknak több válfaját bontja ki. Megkülönböztet *elfeledett* tudást (pl. az atlantisziak feltételezett ősi tudáshagyománya), *meghaladott* tudást (mint amilyen az asztrológia vagy az alkimia), *elhanyagolt* tudást (ilyen a népi gyógyászat), *elutasított tudást* (a modern okkultizmustól a földönkívüliek általi elragadtatásokig), és végül *elnyomott* (vagy *tiltott*) tudást (ilyen lehet egy nép eltírtolt misztikus vagy földönkívüli eredete, avagy egyes betegségek: rák, AIDS gyógyítása) (Barkun 2003: 26-27).

Barkun hangsúlyozza, hogy az összeesküvés-elméletek e legutóbbi, *tiltott* tudásformák (*suppressed knowledge*) részeként működnek, ugyanakkor nem annyira alternatív voltak, hanem éppen tiltottságuk képezi – igazolja önnön maguk számára – mebélyezettséjük alapját:

„A mebélyezett tudás körének két jellemzőjére szükséges különös figyelmet fordítanunk: az elnyomott tudásnak tulajdonított különös fontosságra és az állításaik empirikus természetére. Az elnyomott tudás kategóriája hajlamos magába szippantani a többieket, mert a hívők azt feltételezik, hogy amikor saját tudásfelfogásuk ütközik valamely ortodoxiával, az ortodoxia erői szükségszerűen igyekeznek fenntartani a tévedéseket saját érdekükből vagy valamilyen más gonosz indíttatásból. Következésképpen a tudás-mebélyezés minden megnyilvánulását összeesküvés-i machinációnak tulajdonítják” (Barkun 2003: 27).

A mebélyezés tehát ilyen értelemben a legitimitását megőrizni akaró autoritativ hatalom kísérlete az ellenkező vélemény, az igazat mondók elnémítására.

A mebélyezett tudást képviselő összeesküvés-elméletek esetében a tét tehát nem egyszerűen episztemológiai kérdés, nem tudományelméleti vagy módszer-tani vita az igazság megismeréséről, megismerhetőségéről, az állítások helyességéről vagy tévességéről, hanem egy mitikus dráma: a jó és a rossz erői között zajló kozmikus küzdelem leképezése. A saját kiválasztott összeesküvés-elbeszéléseinkre vonatkoztatva: minden látszat ellenére, a vita tárgya nem a finnugor, vagy a

11 Webb, James (1974) *The Occult Underground*. LaSalle, Open Court; uő. (1976) *The Occult Establishment*. LaSalle, Open Court. Barkun rámutat a Webb által előterjesztett „elutasított tudás” kifejezés történelmi használatának vitatottságára, de a jelenre vonatkozólag célszerűnek tartja (vő. még Hanegraaf, Wouter. *Esotericism and the Academy. Rejected Knowledge in Western Culture*. Cambridge University Press, Cambridge, 2012). Ronald Fritze (2009) a kitalált tudás (*invented knowledge*) kifejezést használja ugyanezekre a tudástípusokra.

szkíta-hun, vagy sumér származás megközelítéseinek tudományos módszertani helyessége, hanem – azon túl, hogy érzelmi-morális kérdés (Hubbes 2014a) – mindenekelőtt az *igaz magyarok és az elnyomó ellenséges hatalmak meg idegenszívú nemzetáruoló szolgálk* közötti elkeseredett küzdelem. Ezért szükséges a mítoszelemzés eszközeivel értelmezni a vizsgálatunk tárgyát képező online szövegeket.

Kapitány Ágnes és Kapitány Gábor számos mítosz-meghatározási (2000–2001, 2012, 2015) megközelítése közül a jelen tanulmány céljaira két szempontot tartok szükségesnek kiemelni. Egyrészt, magam sem fogadom el azt a hallgatólagos racionalista leegyszerűsítő álláspontot, miszerint a mitikus gondolkodás „hamis tudat” lenne, a „modern mítoszok” pedig egyszerűen az irracionalitás, és a tudománytalanság jelenségei (Kapitány–Kapitány 2000–2001: 2). Másrészt – és ez fokozottan érvényes a vizsgált összeesküvés-elbeszéléseinkre – „a modern mitológia (...) annyiban különbözik az ősitől, hogy míg az ősi mitológiák bizonyos prelogikus gondolkodási struktúrák uralma idején keletkeznek, a modern mitológia már egy kifejlett logikára alapozott, tudományos világgal szemben (illetve azzal szemben is) hozza létre a maga »másik« világát” (uo.: 7). Ha valamiből, hát elsősorban ebből a szembenállásból fakad a tudományos világ általi megbélyegzettségük.

Az általuk felsorolt, a modern mítoszokra (is) érvényes tíz jellemző mind megtalálható a kiválasztott összeesküvés-elbeszéléseink háttérében álló mitológiákban: 1) *az adott valóság világától különböző, abból kiemelkedő Másik világ*; 2) *ellentétpárt képező végletek pólusain álló világok* 3) *konfliktusban állnak egymással (bár az egységességre utaló jelek is fellelhetők)*; 4) *e normatív, a morális világrend építését célzó mítoszokban a szembenálló végletek a Jó és Rossz ideáltípusaiként jelennek meg*, 5) *gyakran hangsúlyosan megszemélyesítésekben konkretizálódnak*; 6) *egyszerre van jelen bennük a tiszta érthetőség és a titokzatosság, a misztikum, a transzcendencia, aminek következtében* 7) *a létrejövő mitikus valóság a mindennapi lét, az emberlépték fölé emelkedik, ez pedig* 8) *lehetővé (sőt, kötelezővé) teszi az emberfölöttivel (itt sajátosan a szakrális nemzetivel) való azonosulást*; 9) *mindig történetek keretében formálódnak, és fontos elemük az aktorok aktív cselekvése, végül pedig mindenekelőtt* 10) *szoros kapcsolatban állnak az őket fenntartók (nemzeti) identitásával, a mindennapi életben is eleven érzelmek, indulatok fűződnek hozzájuk.* (Kapitány–Kapitány 2015: 39–41) Ezeket a jellemzőket hiánytalanul megtaláljuk az idézett szövegekben.

Fontos visszatérni arra a meglátásra, hogy ezek az összeesküvés-elbeszélések a tudományos világgal szemben hozzák létre a maguk „másik”, alternatív világát. Megbélyegzett tudásként való létükhöz meghasonultan viszonyulnak működésükben. Egyrészt elfogadják, és alkalmazzák is (bár meglehetősen szelektív módon) a tudományos paradigma módszertanát, eljárásait, eredményeit, hivatkoznak az általuk rokonszenvesnek tartott, szemléletüknek megfelelő kijelentéseket tevő nemzetközi (ritkábban hazai) tudományos szaktekintélyekre (ld. Hubbes 2014a). Másrészt – inkább csak benne értett módon, kimondatlanul – egyes esetekben alapjaiban utasítják el a tudományos világgépet, és helyette a világ szakrális szemléletét nyújtó mágikus világgépet részesítik előnyben (amelyben a magyar

vér, az isteni ősnylev, a transzcendens személyiséggel bíró Magyar Szent Korona, a nép szentséges jellegét hordozzák, és természetszerűleg a nemzet szakralitásának bizonyítékai-eszközei). *Összeesküvés-elbeszéléseinkben egyszerre áll szemben kibékíthetetlenül és egészíti ki egymást szervesen a* misztikus világkép a materialista világképpel, a szakrális tudás a profán tudással. Az, hogy a vizsgált szövegekben egyszerre találunk a tudományok különböző területeiről származó legfrissebb eredményeket és a Barkun által meggélyezettként jellemzett alternatív tudásformák különböző válfajaiban élő ismereteket, meggyőződéseket, valamint szembe-tűnő kitalációkat, költői képzeletjátékokat, mind a későújkor „korszellemének” jellemzője.

A rokonszenv (tetszés) alapján válogatott tények, hiedelmek, kételyek, bizalmatlanságok, megkérdőjelezett érvényességek, szilárd meggyőzések és misztikus belátások halmazában a posztmodern brikolázs-vallásosság ötvöződik a brikolázs-tudományossággal – ezt a jelenséget Charlotte Ward és David Voas (2011) a *conspirituality* műszóval illették. A konspiritalizmusnak vagy konspiritalitásnak magyarítható kifejezés az angol *conspiracism* (összeesküvés-mentálitás), *conspiracy theory* (összeesküvés-elmélet) és a *spirituality* (spiritualitás, szellemiség) szavak ötvözésével az ellentétesnek tűnő, ám a világhálón egyre inkább összekapcsolódó dominánsan női (pozitív én-központú) *New Age szellemiség* és a dominánsan férfikörökben dívó (negatív világpolitikai szemléletű) összeesküvés-elméletek együtthatását kívánták leírni.¹²

Ilyen értelemben a magyarságunk lényegi kérdéseit feszegető összeesküvés-elbeszélések tekinthetők nemcsak meggélyezett tudásnak, de részben konspirituális vallási jelenségeknek is, ám mindenképpőllyt egyrészt tudásmítoszoknak, amelyekben a jó tudás és a rossz tudás (hazugság) elkülönül egymástól, és megsemmisül a meggélyezetttség megalázó pecsétje, másrészt olyan küzdelemmítoszoknak, amelyekben az igaz tudás tudói leleplezik a hamis tudás parancsoló urait, és (morális) győzelmet aratnak fölöttük, megnyitván az utat a magyarság szabadsága, szellemi felemelkedése és kiteljesedése előtt.

Jól példázza e mitikus világlátást az Iszfaháni Kódex¹³ (Detre 2009) botrányos akadémiai elhanyagolásáról írt cikk (W2) alá bejegyzett párbeszéd:

„– Vedd el egy nep történelmet es a nemzet megszunik... Akkor most fontos vagy nem fontos a mult???

12 A *conspirituality* fogalma által jelzett jelenségkörnek kibontakozó szakirodalmából szeretném felhívni a figyelmet Egil Asprem és Asbjørn Dyrendal (2015) valamint David G. Robertson (2015) tanulmányaira, amelyek elsősorban vallási jelenségként tárgyalják az összeesküvés-mentálitás kérdését.

13 Az iszfaháni kódex egy Iránban állítólagosan nemzeti kincsként őrzött szójegyzék, amely volta-képpen „egy örmény-hun szószedet, s állítólag a magyar és a hun nyelv rokonságát bizonyítja. A világszenzáció (a hun nyelvről csak néhány szó alapján próbál találgatni a kutatás) erejét gyengíti, hogy „felfedezője”, az örmény származású nyugdíjas geológus, Detre Csaba egy gyermeknek szóló kifestőkönyvben tette közzé a szöveget” (Fejes 2011b). Azon felül pedig, nemcsak az eredeti dokumentum elérhetetlen, de a Detre által jelzett lelőhely, az Iszfahán városbeli Szurb Khács örmény kolostor sem létezik (Nagy 2012; Nibiru 2011; Sárközy 2014).

– Kedves (A)! Fontos a múlt szerintem. Pont azért amit írtál. Ha nem tudjuk kik vagyunk tudnak minket befolyásolni. De ha megtudjuk, hogy kik is vagyunk valójában, onnantól kezdve már senkinek nem lesz hatalma felettünk. Én örülök, hogy vannak akik kutatják a múltat, és remélem minél több igazság kerül elő.”¹⁴

3. Korlátok és fogások

Amint már a cikk bevezetőjében jeleztem, vizsgálandó anyagaimat kizárólag az Interneten, hírportálokon, weboldalakon és a közösségi médiában publikált és megosztott cikkek közül válogattam. Azért ragaszkodtam a világháló közegéhez, mert, bár a vizsgált magyarságtörténeti összeesküvés-elméleteknek hatalmas nyomtatott sajtóháttérrel, kiterjedt könyvesbolt-hálózata és fejlett oktatási-ismeretterjesztési infrastruktúrája is van, mindemellett a lehetetlenséggel határos lett volna minden releváns területről nyomtatott anyagokat beszerezni, különösen figyelembe véve, hogy egyes forrásszövegek nyomtatott változata vagy eredetije elérhetetlen, vagy eleve létezése is igen kétséges (lásd Iszfaháni Kódex). Ezzel szemben a közösségi média hálózataiban mindezek a szövegek könnyűszerrel, keresőszavak alapján elérhetők, jellegzetes tematikus csoportokban, szakosodott webfelületeken láncszerűen kapcsolódnak egymáshoz.

Megközelítesem tehát kutatási terep szempontjából a netnográfia, a netfolk-lór területére tartozik. Elemzési módszerként azonban, a *Modern Mitológiakutató Műhely* keretében már elkezdett (Hubbes–Povedák 2015) mítoszselemezés szellemében, főként a kritikai mítoszértelmezést használok, a világhálón gyűjtött forrásszövegeket egy átfogó, új magyar nemzeti mitológia sajátos példaszövegeiként kezelve.

Az áttekinthetetlenül hatalmas és diffúz alapanyagból vizsgálandó forrásaimat igyekeztem úgy megválogatni, hogy a magyarságtudomány és a magyar sors vitatott kérdéseire vonatkozó megbélyegzett tudások néhány területéről emeljek ki egy-egy reprezentatív összeesküvés-elbeszélést. A legfőbb szempont azonban az volt, hogy az egyes cikkek központi kérdése a titkoltság, a tiltottság, az elhallgatás vagy a hazugság/meghamisítás gondolata legyen, de legalábbis hivatkozás essen ezek valamelyikére.

Az előzetes adatgyűjtés során összegyűlt több tucat forrásanyagból két fő területen: a kezdetek és a jövődől terén vizsgáltam egy tucatnyi anyagot, azok közül pedig részletesebb elemzésre végül három összeesküvést implikáló szöveget választottam ki – mindenekelőtt a magyarság faji rokonságára, genetikai eredetére, nyelvére, ősmúltjára, történelmére, honosságára, küldetésére, szerepére vonatkozóan. Igyekeztem rövid szövegeket kiválasztani annak érdekében, hogy teljes egészükben

14 A tanulmányban idézett forrásszövegeket bentebb kezdéssel emelem ki, megkülönböztetés céljából, változtatások nélkül. A neveket, bár nyilvánosak, kutatásaitikai okokból nem tüntetem fel. Forrás: Iránban ismerik a hun-magyar nyelvet... hozzászólások: <http://magyarno.com/iranban-ismerik-a-hun-magyar-nyelvet-nemzeti-kincskent-orzott-iszfahani-kodex-es-a-kretai-kodex-az-mta-hallgat/> 2014.08.28-30.

közölhessem őket, ahol pedig hosszabb szövegről volt szó, ott a releváns szövegrészt választottam ki idézésre, ellensúlyozva a kontextus ismertetésével. A közölt forrás-szövegek mellett, természetesen, több esetben nem tudtam eltekinteni hasonló interneten és nyomtatásban megjelent szövegek háttérismeretétől, mint ahogy a rájuk született válaszoktól, vagy hozzájuk kapcsolódó vitáktól sem, amennyiben a mítosz szempontjából releváns ismeretekkel árnyalhatóbb az elemzés.

Terjedelmi okokból nem elemzek minden idézett szöveget minden mítoszi aspektus tekintetében, inkább arra törekszem, hogy kimutassam, hogy az egyes szövegek milyen egyedi mítoszelemeket hordoznak, és ezek az elemek egyediségükben vagy ismétlődésükben, sajátos összeesküvés-témájuk mentén, miként járulnak hozzá összefüggéseikkel az új magyar mitológia világának koherenciájához.

4. Összeesküvések a magyarság múltja és sorsa ellen

Az összeválogatott szövegek a magyarság múltjára tekintenek: olyan tényeket vagy történeteket közölnek, amelyek rávilágítanak arra, hogy milyen erők dolgoznak a háttérben vagy nyilvánosan a magyarság ellen, és kik, miképpen, milyen módokon akadályozzák meg, hogy a magyarok megismerhessék igaz múltjukat, és – a fentebb idézett hozzászólás-párbeszéd szellemében – tartják méltatlan jelentéktelenségben, elnyomatásban, kizsároltságban. Az első és a harmadik szöveg esetében globális (mondhatni univerzális) háttérű, idegen konspiráció mélységei tárulnak fel, a második esetben az ellenséges összeesküvők magyarok, vagy legalábbis ők kerülnek előtérbe (a háttérben, természetesen a nagyhatalmú idegenek).

a. „A tolvaj kiált tolvajt”

Elsőképp egy olyan szöveget választottam, amely kárpát-medencei őshonosságunkat állítja középpontba, miközben egy világméretű csalás és bitorklás ellen emeli fel szavát, ami a magyarság – és más rokon (sorsú) népek – ellen irányul. Címe „Szepara Pista avagy 'Nem jöttünk mi sehonnan sem'”, a *MAGHON Magyar Ősmúlt Blogon* jelent meg, szerző nélkül (valószínűleg a blog szerkesztőjének a tollából).

Bemutatjuk Szepara Pistát. Műveletlen. Barbár. Habogó-dadogó. Hazátlan. Nincs nyelve. Nincs műveltsége. S mindent átvett másoktól. Vannak neki rokonai másutt is! Sok egész nemzetek rokonságban állnak vele. Legalábbis szellemi rokonságban ha nem másképpen. Ilyenek mint például: baszk, katalán, csecsen, ír, skót, amerikai indián, tibeti és nem utolsó sorban, mert a felsorolás a végtelenségig folytatódhatna, uyghur. Mi a közös eme nemzetek között? Mi a közös eme nemzetek s a magyar nemzet között? Természetesen hogy

mind Szepara Pisták! Hogy lehet hogy mind eme népek a saját hazájukban laknak, az agresszor az pedig nem agresszor. A megszálló az pedig nem megszálló. Az aki a saját otthonában van, na ő a rossz, ő a szeparatista. Ez sem más mint a fonák „indoeurópai” eszme. A tolvaj kiált tolvajt. Ebben a világban nem az a rossz aki rosszat cselekszik, hanem aki az áldozat, akire rákenik. S nem az a jó aki jót cselekszik. Nem. Az a jó aki elhitei magáról hogy jó.

Ez egy nagyon rossz vicc. Persze mindig az a rossz aki a rendszer ellen van, aki az adott rendszer szemében semmi jót nem jelenthet. Aki ellen mer szegülni. Ilyenek voltak a betyárok is. Minden magyar észhez kéne már térjen és ráeszméljen hogy amit ma Magyarak nevezünk a saját hazájában lakik. S ezt Kárpát medencének hívnak. És csak ez a nép hívja ezt a helyet Kárpát Hazának. S csak ennek a népnek van nevei a Kárpát Haza összes szegletére. Soha máshol nem is volt és soha máshonnan nem is jött. (W3)

A szöveg műfajilag pamfletnek vagy filippikának tekinthető, nyelvvezete ironikus, szarkasztikus. Jellegzetesen digitális felületre, közösségi médiába szánt, blogra fogalmazott bejegyzés, az informálisabb, gondozatlanabb webes újságírás sajátosságait hordozza. Tartalma szerint önviktimizáló, bűnbak-kereső, érzelmeiktől fűtött, nemzet-ébresztő; retorikailag pedig vádbeszéd, pontosabban vádat visszafordító (a szeparatizmus vádját elutasító) apologetikus vitairat.

A kijelölt ellenség itt elmosódottabb, megfoghatatlanabb: az „indoeurópaiak”, sőt, még elvontabban: „az ’indoeurópai’ eszme”. Bár sejthető, hogy az általánosító megnevezés mindenekelőtt a nyugati (nagy)hatalmakra utal, a további minősítő általánosítások pontosítják a vádlottat. A nyelviileg is általánosítóbb kifejezések, kijelentések egyszerre takarják el és mutatják fel az ellenséget: az ’agresszor, aki nem agresszor’, a ’megszálló, aki nem megszálló’, a ’tolvaj’, a ’rosszat cselekvő’, a ’rendszer’. A ’tolvaj’ és a ’megszálló’ nevek ugyanakkor egyértelművé teszik, hogy az ’indoeurópai’ jelző nem csupán a nyugati (és keleti) gyarmatosító hatalmakra vonatkozik, hanem az ugyancsak indoeurópai környező népekre is, sőt, ami a magyarságot illeti, valójában inkább azokat kell érteni. Ezt az értelmezést erősíti a második bekezdés magyarságra és Kárpát-medencére vonatkozó mondatai. Különösen a zárómondat, amely a címmel rímelve bekeretezi és kiemeli az üzenetet. A magyarság, amely a felsorolt rokon (sorsú) népekhez¹⁵ hasonlóan lakhelyén elnyomott, üldözött, méltatlanul lenézett őshonos nép, az igazi (és egyetlen jogos) lakója a Kárpát-medencének – a megszállók¹⁶ pedig jogtalanul szegezik szembe vele a szeparatizmus vádját, és erre a magyaroknak rá kell végre ébredniük.

15 Feltűnő – és a blog, valamint az alapját képező mitológia ismeretében aligha véletlen –, hogy felsorolt a rokon elnyomott népek között nem jelenik meg egyetlen ugyancsak hasonló rokon sorsú finnugor nép sem.

16 A környező országokban: a románság, a szláv népek nemzeti mitológiájában hasonló diskurzusok fűződnek a Kárpát-medencei őshonossághoz saját közösségük kizárólagos voltát illetően – a ’megszállók’ toposza pedig értelemszerűen a szomszéd népek valamelyikére vagy mindegyikére vonatkozik.

A szöveg nem kimondottan összeesküvés-elbeszélés, azonban a megtalálhatók benne a legfontosabb elemek: a jók kiszolgáltatott közösségét – ezúttal nem annyira titokban, de mégis álságok mögé rejtőz, magukat jó színben feltüntető – alantas erők fenyegetik, akik ellen csak az igazság felismerésével, kimondásával lehet küzdeni. Egyértelműen mitikus történetről van szó, ahol a látszat valóság mellett egy másik, 'igazi' világ létezik, és ez a két világ két szemben álló erő: egyik oldalon a 'fonák indoeurópai eszmét' megtestesítő agresszorok, megszállók, tolvajok, másik oldalon a jót cselekvő 'Szepara Pista', ősi honukért kiálló áldozatok küzdelmének porondja. A drámai küzdelem közvetlenül is mitikus jellege még érthetőbb, ha figyelembe vesszük a blog (MAGHON) nevében is tükröződő mítoszt: mi, magyarok a MAG népe lévén, a MAGHON értelemszerűen szakrális otthonunkat, a Kárpát-medencét jelenti. A mítosz ismeretében az allegorikus nyelv kifejezéseiből a 'tolvaj' 'megszállók' 'fonák eszmei' összeesküvése bontakozik ki.

b. „Homályosító érdekszövetség”

A második szöveg nem a digitális világban keletkezett, de a digitális médiában feltűnő népszerűsége¹⁷ miatt méltán esett rá választásom, mint a netfolklor jellegzetes példájára. Dr. Shokótu Faisi *Nyílt levele a Vasárnapi Élet szerkesztőségéhez* 1962. február 2-án kelt Buenos Airesben, és a Bécsben megjelenő újság hasábjain jelent meg. Bár nem rövid, a levél teljes szövegét érdemes közölni, Balogh Sándor kiegyezésével együtt:

Tisztelt Szerkesztőség!

Tulajdonképpen nekem nem illene a magyar kérdésbe avatkozni, mivel japáni fajú vagyok és a japáni nemzetséghez tartozom, akkor is, ha jelenleg, mint USA állampolgár Argentínában élek. Miután azonban egy igen jó barátom átolvasásra átadott néhány magyar újságot és ezek egyikében a Vasárnapi Levélben Dr. Farkas László és Magyar László urak olyan tónust ütnek meg saját nemzetükkel kapcsolatban, mely az általam tisztelt és szeretett magyar 'fajt' és 'népet' teljesen előnytelenül állítja be, kérem engedjék meg, hogy e történelmi kérdésben néhány szót mondhassak. Mi néhányan japáni őstörténet kutatók abban a hitben nőttünk fel, hogy a világ legnemesebb nemzete és fajtája a magyar 'maya-r-a'. (Kérem definíciómra nem a hitleri nominalizmust alkalmazni!...) A "Felkelő Nap" birodalmi ivadékainak hittük és hisszük Önöket, kedves magyar testvérek, akiket, a történelmi karma messzire sodort el. Faji kiválóságukat

¹⁷ Legalább egy tucat különböző helyen leltem meg, úgy átvételként, mint önálló közlésként (legalábbis közvetítő forrásra való hivatkozás nélkül), különböző szövegteljességgel és tördeléssel. Az itt közölt idézet forrását lásd a forrásjegyzékben.

és első szerepüket elismerve érkezünk annak idején Budapestre, magyarul tanulni Imaoka Juichiro vezetése alatt.

Harminc év szemléletével ma meg kell állapítanom a következőket:

1./ Igaz Magyar történelemírás sem a Habsburg, sem a Horthy kormány alatt nem létezett. A Habsburgok saját érdekükben elpusztítottak mindent, ami az ősi eredetre utal. A Horthy korszak illetékes szerve a Teleki Pál Történelmi Intézet saját nevelésű céhbeli tudósai pedig, Hóman Bálint vezetésével 'átértékelték' az amúgy is hiányos magyar történelmet a római katolikus egyház és a Habsburg ház javára.

2./ Valóságos faji mítoszok alapján dolgozó történész miképp a görögöknél van ebben a gárdában nem létezik, mert, hogy értékelnék azok a mítoszok erejét és igazságát, akik a Nemzeti Krónikáik hitelét is lerontották?! Egyetlen dr. Farkas, vagy Magyar László tendenciájú (értsd: hajlamú) történész sem hivatkozik a Magyar Krónikákra. Miután azonban a magyar nemzet, faj és nép – vagy neveznék, ahogy akarják – történelmi kutatás szempontjából csak olyan elbírálás alá kell essen, mint a többi nemzet, faj és nép - kérdezem Önöktől, kedves magyar történész kartársak, hogy miért hivatkoznak mindig a saját fajuk determinációs (értsd: eredet) kérdéseiben a hitleri anomáliákra (értsd: félreértelmezésekre)...? Miért nem hivatkoznak a biblikus izraeli faji hasonlatosságokra...? Izrael faj, nép és nemzetség – tehát ugyanúgy a magyar, japán, görög, arab is faj, nép és nemzetség. De miért nem oldják meg végre Önök – magyar tudósok – a Bibliában hemzsegő magyar elnevezések, nevek, földrajzi helyek problémáit?

Innen, messziről jobban látszik az igyekezet is meg a hamisság is. Valóban a magyar fajta igen elkeveredett már. A 'magyar' történetírás tudósai is ilyen kevert vérűek. Van: német-magyar, szláv-magyar, román-magyar, izraelita-magyar keveredésű történelemtudós is. Érdekes kívülről megállapítani azt, hogy ezek egyike sem az igaz magyar történetet kutatja, hanem a németek, szlávok, románok és izraeliták javára akarja a magyar történelem igazságait elferdíteni. Ezzel kapcsolatban csak egyetlen kérdést szeretnék intézni ezekhez a kartársakhoz és rajtuk keresztül minden magyarhoz. Nevezetesen: Miért van az, hogy a világ egyetlen nemzete a 'magyar', melynek származását, történelmét minden más népség elhomályosítani igyekszik...? Kik állnak e mögött a homályosító érdekszövetség mögött...?

Addig is, míg Önök erre válaszolni fognak, mi – japánok és az összes turáni törzsekhez tartozók, Pakisztántól Szibériáig és Hindukustól Burmáig – a legősibb 'egynyelv' elemeit magtartó nyelven – 'magyarul' írjuk 'Ébresztőnket' csaknem 800 millió testvérünkhöz, és ezzel a 'Magyar Népnek, Fajnak és Nemzetségnek' akarunk a

legősibb származásért és a sokezeréves tradíciókért tiszteletet adni, még akkor is, ha Önök, magyarok, ezt a tényt erőszakkal megmá-sítani kívánják. Egyet azonban tartson szem előtt minden magyar, még akkor is, ha történelemtudós: A 'Nap' az Önök Istene is – ke-
 lenen kél és nyugaton nyugszik.

Őszintén bocsánatukat kérem, amiért ügyeikbe beavatkoztam, de néhány igaz magyar barátom szolgálatára meg kellett tennem.

Buenos Aires, 1962. február 2. Shokotu Faisi dr. Ph." (W4, W4a)

Alább pedig Balogh Sándor emeritus professzor kiegészítése, amivel több helyen is együtt jelenik meg a levél:

1. Amerikai egyetemi tanár vagyok (most nyugdíjas). Egyik osztá-lyomban volt egy japán lány. Mikor megjegyeztem, hogy rokonok vagyunk, minden habozás nélkül vágta rá, 'Igen, tudom.' Megkér-deztem, honnan tudta? Középiskolában tanulták! Melyik magyar középiskolában tanítják, hogy rokonok a japánok?
2. Az ENSZ-ben a japánok, kínaiak és dél-koreaiak úgy kezelik a magyarokat, mint testvér nép!
 Így tehát, ha volt egy Shokotu nevű japán történész, ha nem, a japánok, koreaiak és kínaiak elismerik a rokonságot. (W5)

A műfajilag nyílt levél formájában megírt vitairat nyelvezete a sértett önérzet hangját képviseli. Cizellált, művelt nyelv, emelkedett stílus, kissé régies, szó-nokias. Tartalma szerint kioktató, számon kérő vádirat a magyar történettudó-sokhoz. Akárcsak az előző szövegnél, itt is jelen van bűnbak-kereső, érzelmektől fűtött nemzet-ébresztő szándék, retorikailag pedig egyszerre védőbeszéd (apoló-gia) és vádbeszéd.

Ami az izgalmas benne, hogy a levél fő érve – minden benne megfogalma-zott érven túl – a tekintélyelv. A megszólalás az éthoszra épül, azaz a megszólaló hitelességére, tekintélyére: ez annál hangsúlyosabbnak tűnik, ha megfontoljuk, hogy külföldi (idegen, de hiteles) tekintély áll szembe a hazai magyar (idegen érdekeket szolgáló, tehát hiteltelen) történészekkel. Ez gyakori eljárás: több-nyire valós, tényleges nemzetközi szakértőket¹⁸ előszeretettel idéznek alternatív körökben, ha a magyarságról pozitív, rendkívüli dolgokat állítanak, különösen, ha azok ellentmondanak az elfogadott történettudományi, nyelvészeti diskur-zusoknak, vagy akként is értelmezhetők a kijelentéseik. A cél nyilvánvalóan itt is ez volt, azaz a külföldi szakteknitely (dr. Phil. – történész? őstörténet-kutató? diplomata?) megszólaltatása, olyané ráadásul, akinek nem annyira a szakmai-sága a mérvadó, hanem vallott-kinyilatkoztatott véri/faji rokonsága. A megszólaló ugyanis bemutatkozása szerint „japáni fajú”, aláírása alapján pedig: Shokotu

¹⁸ Ilyen például Sir John Bowring államférfi, Grover S. Krantz amerikai antropológus vagy Mario Alinei olasz nyelvtörténész.

(vagy máshol: Shokótu) Faisi. A név nyomtatott sajtóban máshol való fellelése jelen feltételeim között a lehetetlenséggel határos, internetes adatbázisokban pedig csak e nyílt levél aláírásában, és a körülötte folyó fórumos vitákban¹⁹ fordul elő. Nemzetközi kontextusban sehol – változatokkal sem. Ez a tény azonban nem jelent sokat, hiszen nem föltétlenül megtalálható minden múltbeli szakember a világháló keresői adatbázisaiban. A gond inkább azzal van, hogy a név japán formája, pontosabban, a latin betűs átírása valószerűtlen (japán ismerőseim is tanúsítják): a FA szótag (idegen nyelvi kölcsönszavakat leszámítva) nem létezik a hagyományos japán íráskészletekben. Nagy valószínűséggel fantáziánévről lehet szó – hacsak a magyar nyelvet láthatóan veretes anyanyelvi szinten bíró japáni professzor úr éppen neve (különös módon angolos) átírásában nem követett el elemi hibát. A kérdést csakis a korabeli nyomtatott sajtóarchívumok és más irattárak közvetlen helyszíni tanulmányozásával lehet megnyugtatóan megválaszolni.

Sokszoros fronton zajlik a támadás/védekezés a levélben, az ellenség itt sokkal konkrétabb és sokarcúbb: nevesített történészekkel: Farkas László, Magyar László, Hóman Bálint, de általánosabban: a magyar hivatalos történettudomány, és annak révén a Habsburg ház meg a katolikus egyház (lásd az 1. pontot). Az összeesküvés árulkodó jele a történészek származásában rejlik: „(a) ‘magyar’ történetírás tudósai is ilyen kevert vérűek. Van: német-magyar, szláv-magyar, román-magyar, izraelita-magyar keveredésű történelemtudós is” – értelemszerűen az tehát érdekük, hogy a magyar történelmet a saját javukra elferdítsék. Kimondatlanul azonban, viszont annál inkább beszédes utalásokkal, valamint a magyarsággal hangsúlyos szembeállítás révén érzékeltetve, azonosítható a végső ellenség is: az „izraeli faj, nép, nemzetség”. Retorikai kérdésben fogalmazódik meg a vád, és kétséget sem hagy a válasz felől: „Miért van az, hogy a világ egyetlen nemzete a ‘magyar’, melynek származását, történelmét minden más népség elhomályosítani igyekszik...? Kik állnak e mögött a homályosító érdekszövetség mögött...?”

Terjedelmi korlátok okán, nem lehet a levél mélyebb és részletesebb elemzésébe bocsátkozni. Még egy fontos megjegyzést azonban érdemes hozzáfűzni: a „faj” terminus sűrű emlegetése (13 előfordulás az egy oldalnyi szövegben), a faji érvek hangsúlyozása, a magyar faji felsőbbrendűség emlegetése – a „hitleri nominalizmustól” (bármit is jelentsen ez) és „hitleri anomáliáktól” „(félreértelmezésektől)” való elhatárolódás mellett is – a háború utáni dél-amerikai magyar ideológiai emigráció irányába mutat.

Ez a szöveg már hangsúlyosan összeesküvés-elbeszélés, többszörösen fellelhetők benne az alapvető oppozíciók: a legősibb származású, fajilag legkiválóbb, „legelsőbb szerepű”, ám megtévesztésben tartott magyarok szemben az idegen-vérűekkel, és azokat szolgálókkal, de legfőképp szemben a nyíltan ki nem mondott izraeli fajjal. Morális kötelesség, és baráti, véri kötelezettség tehát az igazság felismerése, és kimondása. Csakis ezzel lehet az álnok hamisítók ellen küzdeni. Akkor is, ha – amint Balogh professzor írja (W5) – „ha volt egy Shokotu nevű

¹⁹ Ilyen például a japán professzor egy magyar közlő által angolra fordított levele körüli vita *Cakravartin.com* személyes weboldal vitafórumán (W6) vagy a *Magyar Megmaradásért* blog olvasói hozzászólásai közötti vita (W7).

japán történész, ha nem, a japánok, koreaiak és kínaiak elismerik a rokonságot”. Mitikus történet ez is, egy újra és újra felbukkanó szent történet a Kelettel való ősi, de ma is élő szakrális kapcsolatról, amiben ismétlődő motívumként szerepel a „bizonyított, de letagadott” magyar és japán genetikai rokonság.²⁰

c. *„Minket nem lehet kiirtani, feltörünk, nem vagyunk egyedül! Miénk a jövő!”*

Ugyancsak genetikai vonatkozású, a kanadai emigrációban élt, (W9) és „népbiológiai kartotékgyűjteményt” összeállító Dr. Árkay László titokzatos *Monográfok* című munkájából az 5. sz. írás: „A kiírthatatlan magyar gén”, avagy „W. Penfield kanadai professzor kutatása a Rockefeller Alapítvány megbízásából” – többször is felbukkant az interneten²¹ (W10, W10a-d) (még angol fordításban is), (W11) bár mára a legfrissebb mitokondriális és haplogenetikai kutatások hírei kissé elhomályosították. Mivel a szöveg nem hosszú, és minden mondata releváns, ezt is fontosnak tartom teljességében közölni – az évszám szövegbe emelésétől eltekintve, minden változtatás nélkül:

A montreáli McGill Egyetem kiváló professzora Wilder Penfield néhány évvel ezelőtt (cca 1960) megbízatást kapott a Rockefeller Alapítványtól, hogy kutassa ki és bizonyítsa be van-e és m e l y i k az a gén/fajta, amely földünkön alapvető gén. Ez lett volna a feladat, amelyre az egyetemi tanár óriási, millió dolláros támogatást kapott. A ki nem mondott, de valódi célja volt a kutatási feladat-adásnak, hogy a szemita gént találják meg mint ilyen felsőbbrendű gént.

Egy egész munkacsoport dolgozott rajta. Hosszú évek után meg is találták a keresett gént, de nem egyet. Kettőt! Megállapították eme KETTŐRŐL, hogy ezeket ugyan – akár évszázadokon, generációkon át – el lehet ideiglenesen nyomni, de aztán újra feltörnek, míg például a germán, vagy néger elsenyved, eltűnik. Ezek a megtalált gének évszázadok után is feltörnek: s a kettő üti egymást. Pillanatnyilag az

20 Előszóval hivatkoznak a japán Hideo Matsumoto genetikai kutatásaira, mint például Garamszegi Vanda Natasa (W8) cikkében: „Hideo Matsumoto és munkatársai arra a megállapításra jutottak - ezt nemzetközileg kötetekben és térképen is publikálták, - hogy az a marker-jelleg, amelynek legnagyobb elterjedési területe a Kárpát-medencében a magyaroknál van, legkeletebbre Kelet-Turkesztánban a mai ujugorok és jugarok-lakta területen fordul elő, de megtalálható Mongólia egyes délnyugati területein is. E két népesség között élettani, immunológiai rokonság áll fenn. Nem fordulnak elő ezek a markerek a finneknél és az ugoroknál, de megtaláljuk a mai finnugor népeknél, ezzel a biológia kizárja a magyaroknak a finnekkal és az ugorokkal való közös ősiségét (bármiféle ősi kapcsolatát), ugyanakkor bizonyosságot nyer az a tény, hogy a magyarság átvonult azon a területen, ahol a mai finnugor népek élnek.” (W8) (kiemelés az eredetiben)

21 Bár több helyen is a *Turán* folyóiratra utalnak forrásként, számomra az elérhetetlen és ellenőrizhetetlen volt, ezért, az első közlést használom itt, a *Magyarságtudományi Intézet* honlapjáról (W10), amit további közlések sora követ (W10a-d), és több tucat egymástól részben vagy egészen függetlenül megjelenítés.

egyik gén a másikat elnyomhatja, össze is házasodhatnak de a 3, 4, 5., generáció után feltör egyikük és kizárólagosan for URALKODNI.

A Wilder Penfield féle kutatócsoport tehát megtalálta ugyan a remélt szemita gént is, de talált egy másik ilyen fölényes gént, amelynek nincs neve.

Erről a másodikról Penfield professzor azt rögzítette le jelentésében, hogy ennek legtisztább képviselője a Közép-Európában élő és ma m a g y a r n a k nevezett náció, de hozzátette végső tanulmányi jelentésében, hogy földgömbünk öt teljesen szétszórt pontjain ugyancsak megtalálható UGYANEZ a második gén. Eme, – a szemita barát – Rockefeller Alapítvány reményét tönkretevő eredmény következménye volt, hogy az Alapítvány azonnal törölte a támogatását, megtiltotta a jelentés közzétételét és annak kinyomtatását. Erősen kétlem, hogy az valaha is napvilágot lát.

Egy alkalommal kezemben volt ez a zárójelentés. A Bizottság szakértői jelentésében megadott 5 pont „folt” – ezt teszi hozzá Árkay – „egészen misztikusan tökéletesen azonos azzal az öt foltal a földgömbön ahol a pentatonikus ötfokú magyar NÉPZENE létezik. De most jön még a java!

„Baráth Tibor professzor kedves barátommal volt 2-3 éve” folytatja beszámolóját Árkay „egy nem mindennapi telefon beszélgetésem. Ekkor ezeket mondta nekem Tibor”: „ő nem ismeri a népdalt, nem zenész. Van neki egy világtérképe amelyen feltüntette, hol találtak az őskortól kezdve, akármilyen ős magyar, vagy bármilyen más nyelven olvasható, MEGFEJTHETŐ FELIRATOKAT. De bevallja, nem érti, mert a föld öt helyén vannak teljesen szétszóródva.” Erre elkezdtem hegyezni a fületem. „Melyik öt helyen?” kérdeztem „Hát” – mondta Tibor „1. Magyarországon és Közép Ázsia Ural környékén, de nem a szláv területeken, 2. A Távol Keleten Kínában és Japánban, 3. Közép Afrikában, 4. Az amerikai Indián vidékeken és 5. Skóciában.” Hát majdnem leültem! Ezek a foltok ugyan is hajszálra azonosak a pentatonikus zene 5 nagy foltjával és a Penfield Bizottság féle vércsoport foltokkal!”

Ez három egymástól teljesen külön irányból, a népzene kutatás, a népcsoport kutatás és az ősrégészet teréről származó BIZONYÍTÉKOK adatait hozza egy nevezőre! „Hát akkor miért vagyunk begyulladva?” –kérdezi Árkay „Minket nem lehet kiirtani, feltörünk, nem vagyunk egyedül! Miénk a jövő!!!” (W10)

A szöveg nehezen besorolható műfajilag – úgy tűnik, két részből épül fel: az első egy beszámoló, talán Árkay László tollából, a második rész pedig egy – e részletből kideríthetetlen személy – visszaemlékezése egy Árkayval folytatott beszélgetésre. A benne ismertetett titokzatos és felhőborító összeesküvés ellenére, egészében egy pozitív üzenetű, optimista hangvételű írás. Elbeszélésmódja egyszerű, akárcsak

nyelvezete, az első részre a kötetlen mesélés jellemző, a másodikra az anekdotázó közvetlenség, és általában, enyhe nyelvi hanyagság. Feltűnő az írásbeli, szövegképi formázás: a szellős gépelésű lényegi kiemelés mellett, az érzelmi hangsúlyozás a „kiabálásnak” megfelelő nagybetűs írásmóddal, halmozott felkiáltójelekkel történik. A szövegszerkesztőkben alkalmazott kiemelési eljárások (dőlt, vastagított, aláhúzott stb. írásmód) hanyagolása a Web1.0 korszakának idősebb digitális bevándorlójára utal, valamint azt is valószínűsíti, hogy a szöveget kézi vagy gépelt kéziratból másolták formahűen.

Két fő éthosz-vonatkozású érveléssel szándékozta a szerző a szöveg megyőző hatását erősíteni: a tekintélyre, mégpedig nagynevű nemzetközi tekintélyre: Wilder Penfield professzorra való hivatkozás (ami a tévedhetetlenség premisszáját sugallja), a másik a személyes tapasztalatokra való építés: „egy alkalommal kezemben volt ez a zárójelentés”, ami kikezdzhetetlen hitelességet hivatott biztosítani. A logikai okfejtés is jól megépített: három – egymástól független – premisszából meg egy záró premisszából vezet le a konklúziót egy teljes szillogizmusban „magyar gén megléte a föld 5 pontján”, „magyar ötfokú népzene 5 foltja a földgömbön”, „magyar nyelven olvasható őskori feliratok 5 foltja a földön”, valamint „eme 5 földrajzi terület (1. Magyarország/Közép Ázsia – Ural; 2. Távol Keleten: Kína, Japán; 3. Közép Afrika; 4. amerikai indián vidékek; 5. Skócia) tételes felsorolása”, következésképpen: „a három egymástól teljesen külön irányból, a népzene-kutatás, a népcsoport-kutatás és az ősrésztéréről származó bizonyítékok megegyező, egymást átfedő területeket mutatnak”. Ugyanakkor egy enthüméma tételeződik az előbbi logikai eljárás konklúziójából: nekünk, magyaroknak nincs okunk a félelemre: „Hát akkor miért vagyunk begyulladva? Minket nem lehet kiirtani, feltörünk, nem vagyunk egyedül! Miénk a jövő!!!” Ez a befejező állítás képezi a szöveg legerősebb megyőző argumentumát: a páthosz, azaz az érzelmi érvelés hatóerejét, és bár hangsúlyozandó, hogy kimondottan összeesküvés-elméletre épül, hangulata derűs, végkicsengése egyértelműen optimista.

Azonban szöveg tartalma, az elmondott két történet felületes ismeretekre, vagy azok teljes hiányára vall. A természettudományi tájékozatlanság ütközik ki a genetikai kérdések naiv tárgyalásában, a földrajzi nevek összemosásában, igénytelen-pontatlan használatában. A legnagyobb gond mégis az összeesküvés-narratíva központi alakjának torzító, téves szerepeltetése. Wilder Penfield ugyanis létező személyiség, amerikai-kanadai orvosprofesszor volt, a (valóban a Rockefeller Alapítvány által támogatott) Montreali McGill Egyetem kiemelkedő idegsebésze, neuro-pszichológus (W12) – ám genetikai kutatásokkal soha nem foglalkozott, különösen figyelembe véve, hogy az olyan populációs archeogenetikai vizsgálatok, amit a történet a maga naiv módján elbeszél, a hatvanas években még korántsem voltak lehetségesek. Ha csupán a szövegből egyébként is harsányan szembeszökő ignoranciát feltételezzük a félreértés okának, akkor is súlyos tévhit terjesztéséről beszélhetünk, de ha emellé a tudatos, szándékos torzítás, belemagyarázás lehetőségét is számításba vesszük, akkor rosszhiszemű félrevezetésre kellene gyanakodnunk.

A látszat ellenére azonban nem a tudományos hitelesség a tétje a szövegnek: egyértelmű és világos mitikus történetről van szó, és csupán a nemzeti misztikum szintjén értelmezhető. A történetmondás módja, egyes használt szavak is erre utalnak. A Penfield számára felajánlott milliódolláros kutatási megbízás tétje eleve különösen hangzik (genetikai szempontból értelmezhetetlen): „van-e és m e l y i k az a gén/fajta, amely földünkön alapvető gén” a sugalmazott értelmezése pedig tudományos szempontból egyenesen badarság: a „ki nem mondott, de valódi célja volt a kutatási feladat-adásnak, hogy a szemita gént találják meg mint ilyen felsőbbrendű gént”. Ekképpen, a felvezetés e két állítása indulásból a mítosz világába utalja a történetet. A folytatásban a legtisztább, lecsupaszított mítosz tárul elénk. A kutatócsoport megtalálta ugyan a remélt „szemita gént” is, de talált egy másik ilyen „főlényes” – értsd: „uralkodó” gént, amelyiknek nincs neve, és amelyről Penfield feljegyzéseiben azt írta, hogy „ennek legtisztább képviselője a Közép-Európában élő és ma m a g y a r n a k nevezett náció”, de megtalálható még elszórtan a föld öt másik különböző pontján. Az elsenyvedő, eltűnő (tehát jelentéktelen) „germán gént” vagy „néger gént” is legyűró két „főlényes” gén ősidők óta háborúban áll egymással a kizárólagos egyeduralomért. Az összeesküvés-elbeszélés mitikus-titokzatos jellegét fokozza a befejezése: a „szemita gént” keresetű Rockefeller Alapítvány a második uralkodó gén felfedezése okán a kutatás támogatását azonnal beszüntette, és az eredmények közzétételét megtiltotta. Bár az elbeszélő – Árkay László – állítása szerint látta a végső jelentést, „erősen kétli, hogy az valaha is napvilágot lát” – ezzel gyakorlatilag az ellenőrizhetetlenség szférájába utalja végképp a történetet. Az elmondottak alapján tehát egy misztikus, okkult háború zajlik a gének szintjén a föld két ősi, végső uralomra termett emberi faja: a „szemita” és a magyar között. Természetszerűleg, a „szemita gént” képviselő Rockefeller Alapítvány az ősellenség megtestesítése, megszemélyesítése. A folytatásban, jöllehet, már nem a genetikai kutatás szálát viszi tovább az elbeszélés, annyiban mégis szerves része, kikerekítése a mítosznak, hogy a népzenei pentaton skálát képviselő öt földrajzi terület valamint az ősrásokat képviselő öt zóna egymásnak és a genetikai eredmények öt foltjának való kirakós megfeleltetésével gyakorlatilag a genetikai kutatási eredményt eltitkoló, megtiltó Rockefeller Alapítvány, de áttételesen még inkább az ősellenség „szemita gén” fölött aratott győzelem (ígérete) koronázza meg történetet. A mitikus konfliktus feloldása a félelem humoros-ironikus hangú („Hát akkor miért vagyunk begyuladva?”) elűzése révén valósul meg.

4. Következtetések

Ahogy a bevezetőben jeleztem, e kutatás során kizárólag online forrásokra szorítkoztam. Az ismertett szövegek mindegyik esetében élesen kiviláglott, hogy az összeesküvés-történet igazsága a szóban forgó dokumentumok hitelességén, vagy egyáltalán, létezésén múlik. Ahhoz, hogy megnyugtató módon eldönthessem magamnak, igazak-e ezek a történetek, vagy sem, nem elég csupán a világhálón

tájékozódni, hanem kordokumentumokat, hiteles kortárs nyomtatott szakirodalmat kellett volna tanulmányozni, és eszményi esetben magukat az eredeti dokumentumokat²² kellett volna tüzetesen megvizsgálnom. E legutóbbi követelményt nem teljesítettem, nem teljesíthettem egyik esetben sem. Nem ismerhettem meg Shotoku Faisi professzor egyetlen kiadott könyvét, munkáját sem. Nem olvashattam a Wilder Penfield orvosprofesszor genetikai kutatásjelentésének eredeti kéziratát sem. Nem mentem, nem mehettem el az iráni Iszfahánba, hogy felkutassam a Szurb Khács kolostorban őrzött hun-örmény szójegyzéket tartalmazó eredeti kódexet (illetve, ha valami csoda folytán eljutottam volna oda, örmény és görög nyelvtudás híján, paleográfiai ismeretek nélkül csak gyönyörködhettem volna a megsárgult lapokon felsejlő ismeretlen írásjelekben). Gyanítom viszont, hogy az online cikkek lelkes megosztói, továbbbírói sem, mint ahogy – attól félek – a vitázó kritikusok többsége sem jutott el az eredeti dokumentumokhoz. A történetek, és különösen az összeesküvés-történetek igazsága tehát – minden szakértői érvelésen túl, vagy annak ellenére – a világháló tudásvilágában egyetlen dolgon múlik: a hiten. Kinek adunk hitelt, és mit akarunk elhinni neki.

Józanabban mérlegelve azonban, tudjuk, hogy nem csak online tájékoznak az emberek, sőt, inkább könyvek, folyóiratok, élő előadások, szabadegyetemek, körök-hálózatok teljesítik ki az érdeklődés forrásvilágát. Sőt, az alternatív történetek, tudások lelkes hívei éhesen, kíváncsian, türelmetlenül keresik, kutatják, várják, gyűjtik az ilyen történeteket a virtuális térben és a hagyományos csatornákon egyaránt. Mégis – vagy talán éppen ezért – az online világban inkább az ilyen hírek azonnali, ellenőrzés nélküli elfogadása, „megkommentelése” (hozzászólása), és továbbosztása, terjesztése jellemző. És bár e szövegek gyakran használják a kételkedés, az egészséges szkepticizmus, a „józan paraszti ész” toposzát, vagy néha azt a népmesei fordulatot, hogy „aki nem hiszi, járjon utána” – ez az elvárás inkább a saját, belterjes alternatív könyvészetben való továbbolvasásra buzdít, semmint a minél szélesebb körű tájékozódásra, és semmiképp nem a hatalom (politikum-akadémia-egyház-média) hivatalos, álságos hazugságainak meghallgatására. Illetve, ha igen, akkor csakis éberségből, azért, hogy folyamatosan tisztában lehessen lenni az ellenség mesterkedéseivel, újabb koholmányjaival.

Ez azonban már a mítosz síkja, ahol nem a dolgok igaz vagy hamis volta, nem az érvelés logikai helyessége vagy helytelensége számít, hanem a megszólalások perlokuciók hatása, a szavak rituális ördögűző ereje: nem érvekről, hanem fegyverekről van szó. Ezért nem számít a történetek igaz volta, vagy a forrásadatok valóságossága sem: a kitalált források nem számítanak véteknak, hiszen „az ellenszél, az akadémia éppen ugyanúgy talál ki hazugságokat, és ferdíti el rosszindulatú szándékkal a történelmi igazságokat”.

Végül, ezek a történetek nem egyenként, önmagukban fontosak, hanem együttesen – ugyanis, úgy olvassák, hallgatják, nézik őket, másrészt úgy képviselik szervesen és egységesen az alternatív magyarságkép mitológiáját. Akárcsak

²² Ami még mindig nyitva hagy két további lényeges, kényes kérdést: 1. Vajon nem hamisítvány-e az adott dokumentum? 2. Van-e megfelelő szakértelmem ennek eldöntéséhez, és lehetőleg helyes értelmezéséhez?

egy hagyományos régi mitológiai rendszer esetében, ahol az egyes isten- vagy hős-alakok egyszerre, egymás mellett több változatban, a változatokban pedig egymás közt hasonló, eltérő, vagy akár ellentétes viszonyokkal, és történeteiket is ugyancsak több változatban mondhatják-ismerhetik, ami pedig semmivel nem csorbítja az egész kerek mitológia koherenciáját. Itt is, nem az egyes szereplők, dokumentumok, események a lényegesek, hanem amit együttesen kifejeznek a mítosz nyelvén: az eredet, a kiválasztottság, az eltörölt dicsőség, az elnyomottság, a megalázottság, a megbélyegzettség, a fenyegető ellenség(ek), és mindenekfölött: egy mindent átszövő világnagy összeesküvés-rendszer. Aminek ellent kell állni, le kell leplezni, és akkor – mi, a megbélyegzett tudók – győzedelmeskedni fogunk.

Felhasznált irodalom

Az internetes tartalmak utolsó elérési dátuma egységesen: 2018.02.25.

- Árkay László (é. n.) „A kiírthatatlan magyar gén – W. Penfield kanadai professzor kutatása a Rockefeller Alapítvány megbízásából”, Monográfok, No. 5, kézirat – *Magyarságtudományi Intézet*: <http://www.magtudin.org/Arkay%20Laszlo.htm>
- Asprem, Egil – Dyrendal, Asbjørn (2015) Conspirituality Reconsidered: How surprising and how new is the confluence of spirituality and conspiracy theory? *Journal of Contemporary Religion* 30(3):367-382, DOI:10.1080/13537903.2015.1081339
- Bakó Rozália Klára – Hubbes László Attila (2011) Religious Minorities' Web Rhetoric: Romanian and Hungarian Ethno-Pagan Organizations. *Journal for the Study of Religions & Ideologies* X, (30): 127-158
- Barkun, Mihael (2003) *A Culture of Conspiracy: Apocalyptic Visions in Contemporary America*. Berkeley, University of California Press
- Cardone, Dino Enrico (2007) *Programming the Apocalypse: Recombinant Narrative in Cyberspace*. (PhD Dissertation Presented to the Faculty of the Graduate School. University of Southern California)
- Detre Csaba (2009) Hun szavak, szövegek, magyar fonetikus átírásban, örmény (I) ill. görög (K) szövegek alapján (Részlet egy kiadásra váró könyvből) [on-line], *Kincsesláda: A Mag népe: A magyar nyelv*, <http://www.kincseslada.hu/magyar-sag/content.php?article.271> [eredeti közlés: Szondi Miklós szerk. *Történelmünkhez magyarul*, Innova Print, Solt, 60.]
- Fejes László (2011) Miért hallgat az MTA? *Nyelv és Tudomány – NYEST.hu*, október 31. <https://m.nyest.hu/renhirek/miert-hallgat-az-mta>
- Fritze, Ronald (2009) *Invented Knowledge: False History, Fake Science and Pseudo-religions*. London, Reaktion Books
- Hubbes László Attila (2010a) Új magyar eszkatológia: apokaliptizáló retorika a világhálón. Néhány magyar nyelvű összeesküvés-szemlélet alapú honlap

- retorikai és szemiotikai tartalomelemzése. In: Balogh F. András, Berszán István, Gábor Csilla szerk. *Újrateremtett világok. Írások Cs. Gyimesi Éva emlékére és életművének bibliográfiája*. Budapest – Kolozsvár, Argumentum, 413-420.
- Hubbes László Attila (2010b) Signs of Times' – A Semiotic Content-Analysis of Visual Apocalyptic Rhetoric on Hungarian Conspiracist Websites, *Acta Universitatis Sapientiae. Philologica* II. (2): 176-192.
- Hubbes László Attila (2011) Ancient Voices: A Contrastive Study of Romanian and Hungarian Ethno-Pagan Blogs on the Net. In: Drulă, Georgeta, Roșca, Luminita, Boicu, Ruxandra eds. *Proceedings of the International Conference on "The Role of New Media in Journalism"* București, Bucharest University Press
- Hubbes László Attila (2012a) Lázadó ősök – pogány fiatalok? Magyar újpogány közösségek kommunikációs rítusai a világhálón. In: Hubbes László Attila szerk. *Retorikai fogások a hálón innen és túl: etno-pogány rítusok és mítoszok*. Kolozsvár, Erdélyi Múzeum Egyesület, 95-114.
- Hubbes László Attila (2012b) Ritual Deliberations around Mythic Narratives in Online Ethno-Pagan Communities. In: Bakó Rozália Klára és mtsai szerk. *Argumentor III. Proceedings of the third international conference on Argumentation and Rhetoric*. Nagyvárad – Debrecen, Partium Press – Debrecen University Press, 259-294.
- Hubbes László Attila (2013) New Hungarian Mythology Animated. Self-Portraits of the Nation, *Acta Universitatis Sapientiae. Philologica* V. (2): 223-240.
- Hubbes László Attila (2014a) Új magyar mitológia kirajzolódóban. A tekintélyérvényesítés és a tekintélyrombolás retorikai eszközei két magyar animációs filmben. In: Bakó Rozália Klára, Horváth Gizella és Bíró-Kaszás Éva szerk. *Argumentor Műhely 2. Érvelés és retorika konferencia*, Nagyvárad – Debrecen, Partium Kiadó – Debreceni Egyetemi Kiadó, 91-114.
- Hubbes László Attila (2014b) Új magyar mitológia? Tapasztalatok és kihívások. In: Povedák István és Szilárdi Réka szerk., *Sámán sámán hátán. A kortárs pogány irányzatok multidiszciplináris vizsgálata*. Szeged, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, 32-52.
- Hubbes László Attila (2015) Régi-új szakrális nemzetszimbólumok Székelyföldön. In: Hubbes László és Povedák István szerk., *Már a múlt sem a régi... Az új magyar mitológia multidiszciplináris elemzése*, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, Szeged, 238-258.
- Hubbes László Attila (2018) Bevezető. Gondolatok az összeesküvés-elméletek kérdéseiről. In: Povedák István – Hubbes László Attila szerk. *„Tapasztalatból hallottam...” Alternatív világképek, összeesküvés elméletek társadalomtudományi elemzése*. Szeged, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, 13-27.
- Hubbes László, Povedák István (2015) Már a múlt sem a régi: Új magyar, újmagyar (?) mitológia. In: Hubbes László és Povedák István szerk., *Már a múlt sem a régi... Az új magyar mitológia multidiszciplináris elemzése*. Szeged, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, 9-27.
- Hubbes László, Fejes Ildikó, Mihály Vilma (2016) A közösséggyógyítás diskurzusai és rítusai az új nemzeti mitológia székelyföldi változataiban. In: Bíró A. Zoltán,

- Bodó Julianna szerk. *Helyzetek és változások: Székelyföldi társadalomtudományi kutatások a DOMUS program támogatásával*. Csíkszereda, Státus Kiadó, 275-295.
- Kapitány Ágnes, Kapitány Gábor (2010) Pártok és szubkultúrák a választási kampány tükrében. Értékválasztás 2010. In: Antalóczy Tímea – Füstös László – Hankiss Elemér szerk. *Mire jó a kultúra? Jelentés a magyar kultúra állapotáról*. No. 2. Budapest, Magna Produkció, 259-262.
- Kapitány Ágnes, Kapitány Gábor (2015) A modern mitológiák szemiotikájához. In: Hubbes László és Povedák István szerk. *Már a múlt sem a régi... Az új magyar mitológia multidiszciplináris elemzése*. Szeged, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, 40-61.
- Kapitány Ágnes, Kapitány Gábor (2017) Az összeesküvés elméletek néhány szocio-kulturális összetevője. In: Povedák István – Hubbes László Attila szerk. *„Tapasztalathból hallottam...” Alternatív világképek, összeesküvés elméletek*. Szeged, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, 27-36.
- Nagy Kornél (2012) Az Iszfaháni-kódex és az armenisztika. *Keletkutatás*, Tavasz, 5-17.
- Nibiru (2011) Mi az igazság az iszfaháni kódex körül? Történelem-hamisítás nemzetinek látszó módra. Egy mások figyelmére áhító „kutató” kitalációja. *Nibiru honlapja*. 2011.06.07. <http://www.nibiru.hu/magyar110608iszfahani-kodex.htm>
- Povedák István, Hubbes László Attila (2014) Competitive Past. Ethno-paganism as a Placebo-effect for Identity Reconstruction Processes in Hungary and Romania, *Religiski-filozofiski raksti*, XVII., (17): 133-152.
- Robbins, Thomas (2004) Review of Kaplan, Jeffrey; Heléne Lööw (eds.): *The Cultic Milieu: Oppositional Subcultures in an Age of Globalization*. 2002. Altamira. *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions* (8)1: 115-118.
- Robertson, David G. (2015) Conspiracy Theories and the Study of Alternative and Emergent Religions. *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions*, (19): 2, 5–16. (print), 1541-8480. (electronic). <http://www.ucpress.edu/journals.php?p=reprints>
- Saáry Éva (2013) Ki volt Árkay László? *Északi Magyar Archívum*, 2013. március 30. http://www.ungerska.se/index.php?option=com_content&view=article&id=310:ki-volt-arkay-laszlo&catid=91:visszapillanto&Itemid=123
- Sárközy Miklós (2014) A sosemvolt iszfaháni kódex hun szavai – egy őstörténeti csalás anatómiája. *PC blog*, október 22. <https://pcblog.atlatszo.hu/2014/10/22/a-sosemvolt-iszfahani-kodex-hun-szavai-egy-ostorteneti-csalas-anatomiaja/>
- [Shokotu Faisi]* (1963) Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Nyílt levél a Vasárnapi Élet szerkesztőségéhez. Buenos Aires.1962. *Kultúrélet: a Vasárnapi Levél állandó melléklete* / Bécs, fel. szerk. Dittrich Imre. Megjelenés: Klagenfurt, Au.,; Dittrich Imre, 1956–1978
- Szeverényi Sándor (2017) Finnugor konteo és a stigmatizált emlékezet. In: Povedák István – Hubbes László Attila szerk. *„Tapasztalathból hallottam...” Alternatív világképek, összeesküvés elméletek*. Szeged, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, 75-90.

- Turner, Victor W. (1997) Átmenetek, határok és szegénység: a communitas vallási szimbólumai. In: Bohannan, Paul – Glazer, Mark (szerk., bev.) *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*. Budapest, Panem–McGraw-Hill, 677-711.
- Veszelszki Ágnes (2017) Az álhírek extra- és intralingvális jellemzői. *Századvég* 84: 51-82.
- Ward, Charlotte – Voas, David (2011) The Emergence of Conspirituality. *Journal of Contemporary Religion*, 26 (1): 103-121.
- W1 – 2010. A kódoltak kódolnak: Az összeesküvés-elméletes magyarok. *Hunhír.info* hírportál. 2010. december 16. <http://hunhir.info/?pid=hirek&id=36009>
- W2 – 2013. Iránban ismerik a hun-magyar nyelvet – Nemzeti kincsként őrzött Iszfaháni kódex és a Krétai kódex – Az MTA hallgat. *Magyar Nő Magazin*. 2013. 03. 28. <http://magyarno.-com/iranban-ismerik-a-hun-magyar-nyelvet-nemzeti-kincskent-orzott-iszfahani-kodex-es-a-kretai-kodex-az-mta-hallgat/> – hozzászólásokkal együtt! Ld. továbbá NYEST (Zegernyei) Miért hallgat az MTA? 2011. október 31. <https://www.nyest.hu/renhirek/miert-hallgat-az-mta, valamint FB-hozzászólások!>
- W3 – 2013. Szepara Pista avagy „Nem jöttünk mi sehonnán sem”, *MAGHON Magyar Ősmúlt Blog*. 2013.06.01. <https://maghon.weebly.com/blog-hun/szepara-pista>
- W4 – é.n. Shokotu Faisi: Nyílt levél a Vasárnapi Élet szerkesztőségéhez, *Emberiség.hu*, <http://emberiseg.hu/emberiseg/a-japan-magyar-rokonsag/>
- W4a – 2010. Egy japán tudós – Dr. Shokotu Faisi – levele 1963-ból [on-line], *Fényadó blog*, <http://drmi.blogspot.hu/2010/12/05/egy-japan-tudos-dr-shokotu-faisi-levele-1963-bol>
- W5 – 2013. Balogh Sándor: Kik állnak e mögött az elhomályosítás mögött?, *Posta Imre blogja*, http://magyarnemzetikormany.com/piklub/news.php?readmore=5720&c_start=10
- W6 – 2007. South American Natives Speak Ancient European Language? 1-3, *Cakravartin. Sacred Tradition versus The Reign of Quantity*. 14 October 2007. <http://www.cakravartin.com/archives/south-american-natives-speak-ancient-european-language>
- W7 – 2011. Vitafórum, olvasói levelek. *Magyar Megmaradásért blog*. http://magyar-megmaradasert.hu/files/z_aktatar/olvasokirjak/5218mskvdnkmnkt.pdf
- W8 – 2011. Garamszegi Vanda Natasa: „Marker-gén” vizsgálatok, *Magyar Vagyok blog*. <http://www.magyarvagyonok.hu/kultura/hungarikum/innen-onnan/a-magyar-nep-ostortenete/3191-Marker-gen-vizsgalatok.html>
- W9 – 2013. Saáry Éva: Ki volt Árkay László? *Északi Magyar Archivum*, március 30. http://www.ungerska.se/index.-php?option=com_content&view=article&id=310:ki-volt-arkay-laszlo&catid=91:visszapillanto&Itemid=123
- W10 – é. n. Árkay László: „A kiírthatatlan magyar gén – W. Penfield kanadai professzor kutatása a Rockefeller Alapítvány megbízásából”, *Monográfok*, No. 5, kézirat – *Magyarságtudományi Intézet*: <http://www.magtudin.org/Arkay%20Laszlo.htm>

- W10a – é.n. <http://www.arvisura.van.hu/keret.egi/?magyar.gen.htm>
- W10b – 2006. Magyar Őstörténet fórum a CanadaHun kanadai magyar közösségi oldalon, <http://canadahun.com/temak/magyar-%C5%91st%C3%B6rt%C3%A9net.8516/>
- W10c – 2009. Árkay László: Monográfok. W. Penfield kanadai professzor kutatása a Rockefeller Alapítvány megbízásából, <http://kikelet.ro/index.php?pid=124>
- W10d – é.n. Tomory Zsuzsa: Örökletes egységeink, *Tomory Zsuzsa* weboldala, <http://tomoryzsuzsa.weebly.com/oumlroumlkletes-egyseacutegyeink.html>
- W11 – é.n. László Árkay: Monographs, No. 5. Research of Professor W. Penfield commissioned by the Rockefeller Foundation, <http://magtudin.org/Arkay%20Laszlo%20dr.htm>
- W12 – é.n. Wilder Penfield szócikk. *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Wilder_Penfield
- W13 – 2013. Amiről mindenki hallgat: Móricz János és a Tayos-barlang üzeneteinek felfedezése, *Világ Helyzete* blog, <http://vilaghelyzete.blogspot.hu/2013/02/amiro-l-mindenki-hallgat-moricz-janos-es.html>
- W14 – 2014. Áltudományos hamisítványok vannak egy gimnáziumi tankönyvben. *Index* hírportál. 11. 24. http://index.hu/tudomany/2014/11/24/altudomanyos_hamisitvanyok_vannak_a_tankonyvben/
- W15 – 2013. Magyarságtudat. *Nimród Népe* honlap. 2013.11. (<http://www.nimrod-nepe.eoldal.hu/cikkek/magyarsagtudat/>)
- W16 – 2016. Magas ősetimon-százalék a magyarban? Nyelv és Tudomány – NYEST. *hu*, *Vigyázó szemetek*. január. 28. <https://www.nyest.hu/hirek/magas-ositymon-szazalek-a-magyarban>
- W17 – 2013. Feltérképezik a Kárpát-medence genetikai állományát. *Richpoi* Hírek. november 12. <https://richpoi.com/cikkek/tudomany/felterkepezik-a-karpat-medence-genetikai-allomanyat>
- W18 – 2009. [Domonyi Károly] A Kárpát-medence a földi paradicsomkert – 1-2, *Aries.hu* Domonyi Károly honlapja http://domonyi.aries.hu/Karpat_medence.htm; http://domonyi.aries.hu/Karpat_medence2.htm
- W19 – é.n. Hargita Csaba Ferenc. A magyar őstörténetről. A magyarok genetikája [on-line], *Hargita Csaba honlapja*, <http://hargita.awardspace.com/genetikahu.html>
- W20 – 2009. Kiszely István. A Magyarok Eredete – *Kiszely István interjú 1-2, Ősi titkaink* – *Duna TV*, 2009. augusztus 2, <https://www.youtube.com/watch?v=FqDkOIUGUNg>, 3:23-4:06
- W21 – 2009. Lajdi Péter. A hun-magyar testvériség és azonosság legújabb nyelvi bizonyítékai, *Magyar Megmaradásért honlap*, <http://magyarmegmaradasert.hu/szerzok/k-n/lajdi-peter/item/1774-a-hun-magyar-testeriseg-es-azonossag-legujabb-nyelvi-bizonyitekai>.
- W22 – 2015. Pap Gábor. A héj támadása a mag ellen [on-line], *Magyar Ősmúlt Blog: Maghon*, január 12. <http://maghon.weebly.com/blog-hun/hej-a-mag-ellen>.

- W23 – 2008. Schmidt Irén. A magyarságkutatás időszerű feladatai. Előadás. Szittya Világtalálkozó Budapest. május 25. *CZL G-portál*, november 12. <http://czl.gportal.hu/-gindex.php?pg=6097662&nid=4748695>
- W24 – 2009. Sümegi Noémi. Menekülés az őstörténetbe. *Heti Válasz*. október 22. <http://www.valasz.hu/-kultura/menekules-az-ostortenetbe-24835/>
- W25 – 2015. Szűcs László. Mit jövendölnek Magyarországnak az ősi szent iratok, próféciák, jóslatok? Aranykor Magyarországon. *Kerek Egész Ember blog*, <http://kerekegeszember.hu/-magyarsag/mit-jovendolnek-magyarorszag-nak-az-osi-szent-iratok-profeciak-joslatok/>
- W26 – 2017. Tóth Dominik. „A szittyológusoktól ments meg Uram minket!” – avagy a történelem iránt érdeklődők olvasási szokásai, *Újkor.hu* portál – A velünk élő történelem, május 19. <http://ujkor.hu/content/a-szittyologusoktol-ments-meg-uram-minket-avagy-a-tortenelem-irant-erdeklo-dok-olvasasi-szokasai>
- W27 – 2017. sz.n. A Táltos-barlang ősi kódja szerint a magyarok ősei kozmikus istenek voltak? *A Világ Titkai*, augusztus 19. <https://avilagtitkai.com/articles/view/a-taltos-barlang-osi-kodja-szerint-a-magyarok-osei-kozmikus-istenek-voltak>